

# Finansklagenemnda Person

## Avgjørelse FinKN-2017-776

13.12.2017

DNB Livsforsikring AS

### Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Uførebegrepet – sammenligning av inntekt før og etter inntrådt uførhet – pleiepenger.

Twist om selskapet ved fastsettelse av uføregrad kunne hensynta at forsikrede mottok pleiepenger etter folketrygdloven. Nemnda bemerket at formålet med stønaden var å kompensere for bortfall av arbeidsinntekt for yrkesaktive. Videre ble bemerket at pleiepenger var pensjonsgivende inntekt og at det skulle betales skatt av ytelsen. På denne bakgrunn måtte selskapet få medhold i at pleiepenger skulle hensyntas ved fastsettelsen av forsikredes inntektsevne.

---

### Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1973) er medlem av en innskuddspensjonsordning med risikodekning som blant annet omfatter uførepensjon, og som gir rett til utbetaling når den forsikrede har vært minst 20 % ufør i en sammenhengende periode på 12 måneder.

Forsikrede fremmet krav om erstatning 18.1.17. Forsikrede ble arbeidsufør i mars 2016, og mottok sykepenger med varierende uføregrad frem til at Nav 31.3.17 innvilget ham 100 % pleiepenger for perioden 1.1.17 – 30.6.17. Det heter i Navs vedtak at "du har vært og er 100 prosent sykmeldt i den perioden du søker om pleiepenger. Du kan velge om du vil motta sykepenger eller pleiepenger". Det heter videre at "(p)leiepenger utbetales med samme beløp og på samme måte som sykepengene, direkte til arbeidsgiveren din".

Selskapet tilkjente 9.6.17 forsikrede innskuddsfritak og uførepensjon ut fra en uføregrad på 40 % for perioden 15.3.17 – 1.11.17. Ved beregning av uføregraden tok selskapet hensyn til at forsikrede mottok pleiepenger.

**Forsikrede** har anført at det ved fastsettelse av uføregraden skal ses bort i fra pleiepengene. Dette er ikke inntekt som skriver seg fra hans arbeidsinnsats, ettersom det ikke er arbeidsvederlag for omsorgsarbeid, men en kompensasjon for bortfall av arbeidsinntekt som følge av barnets behov. Omsorg for egne barn må rettslig ses som en konsekvens av foreldres oppfostringsplikt etter barneloven, og ikke som en stilling eller et arbeidsforhold. Innsatsen tilsvarer på ingen måte 50 eller 100 % stilling. Forsikrede er borte fra jobb av to grunner, som begge er tilstrekkelig til å begrunne 100 % fravær. Det bryter markant med tenkemåten i folketrygdloven dersom man begynner å betrakte ytelser fra Nav som uttrykk for en inntektsevne. Forsikrede har fått ytelsen til tross for at den i utgangspunktet skulle vært gradert til 0, og dette skyldes en helt spesiell situasjon hvor Nav fant det mulig og forsvarlig at forsikrede kombinerer pleiepenger med 100 % sykmelding. Nemndsavgjørelsene sekretariatet har lagt til grunn er ikke relevante.

**Selskapet** har anført at ved fastsettelse av uføregraden, skal inntekten før og etter at arbeidsuførheten oppstod sammenlignes, jf. henvisningen til "inntektsmuligheter". Pleiepenger skal kompensere for bortfall av arbeidsinntekt når man må være hjemme for å føre kontinuerlig tilsyn, noe som antas å kreve en ikke ubetydelig "arbeidsinnsats". Forsikrede mottar ikke

uføreytelser fra folketrygden, og selskapet må derfor foreta en beregning av uføregraden. Nav anser arbeidsgodtgjørelse til fosterforeldre som uttrykk for reell arbeidsevne, og etter selskapets syn vil pleiepenger helt klart kunne sammenlignes med slik godtgjørelse ved vurderingen av hvorvidt det foreligger en inntektsevne.

### **Finansklagenemnda Persons begrunnelse**

Etter de aktuelle vilkårenes 4-3 underpunkt 1 første ledd, inntreter retten til uførepensjon når medlemmets inntektsevne ha vært nedsatt med minst 20 % i et sammenhengende tidsrom på 12 måneder. Nav har ikke fastsatt uføregrad for forsikrede, og etter pkt. 4-3 underpunkt 2 første ledd må selskapet da fastsette uføregraden. I siste punktum i leddet heter det at uføregraden skal tilsvare den del av inntektsevnen som anses tapt etter reglene i tjenstepensjonsloven (tpl.) § 8-3, og skal fastsettes gradert i trinn på 5 %.

Underpunktets annet ledd har nærmere bestemmelser for vurderingen etter første ledd:

... hvor mye et medlems inntektsevne er blitt nedsatt, skal bygge på en sammenligning av de inntektsmuligheter som medlemmet hadde før uføretidspunktet og medlemmets inntektsmuligheter etter uføretidspunktet. Ved vurderingen skal det legges vekt på medlemmets alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn og arbeidsmuligheter på hjemstedet eller andre steder der det er rimelig at medlemmet tar arbeid.

Forsikrede har gjort gjeldende at pleiepenger etter folketrygdloven § 9-11 og § 9-11a ikke omfattes av uttrykket "inntektsmulighet" i denne bestemmelsen. Nemnda er ikke enig i det. Etter kapitlets formålsbestemmelse, § 9-1, er formålet med stønad etter kapitlet å "kompensere for bortfall av arbeidsinntekt for yrkesaktive", dvs. samme formål som sykepenger har etter lovens § 8-1. Det fremgår videre av § 9-16 at trygden yter pleiepenger etter "de samme bestemmelsene som sykepenger ...", og etter § 9-19 utbetales feriepenger av pleiepenger. Nemnda viser videre til at pleiepenger er pensjonsgivende inntekt, se folketrygdloven § 3-15, og at det skal betales skatt av dem.

Selskapet må etter dette gis medhold i at pleiepenger skal tas med ved fastsettelsen av forsikredes inntektsevne i det tidsrom han har mottatt eller mottar denne ytelsen.

Avgjørelsen er enstemmig.

### **Finansklagenemnda Persons konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).*